

EL LENGUATGE

Qualificar

No és pas gens infreqüent que hom confongui les denominacions o designacions amb les qualificacions, confusió que es resol en un ús del verb *qualificar* que bé podem qualificar d'impropi o abusiú.

Segons el Diccionari Fabra, *qualifica* significa "caracteritzar (algú o alguna cosa) anomenant-ne un atribut o atributs", definició que il·lustra amb els exemples *Aquesta resposta es pot qualificar d'impertinent* i *No hi ha mot per a qualificar una tal conducta*.

L'Enciclopèdia, que repren la definició del Fabra, indica també aquest exemple propi: *Tota la premsa el va qualificar d'oportunista*. En principi, doncs, hem de considerar que qualificar ha de consistir essencialment en l'ús d'un adjectiu qualificatiu, és a dir, a aplicar a algú o a alguna cosa un mot d'aquesta categoria gramatical: *impertinent, oportunista, impropi, abusiú, interessant, divertit, desagradable...*

Però seria certament desencertat de voler limitar amb tant de rigor l'ús del verb *qualificar*. Continuament explorant els nostres diccionaris, observem que una de les definicions que el de l'Enciclopèdia proposa per a *qualificatiu* és "nom, adjectiu, etc, amb què hom qualifica una persona o una cosa". Segons aquesta definició, doncs, es pot qualificar amb un mot altre que un adjectiu, especialment amb un nom. Amb quina mena de noms, però? Llegim, en el Diccionari Fabra, una de les definicions del verb *tractar*: "qualificar (algú) de tal o tal manera", amb l'exemple doble *L'ha tractat de lladre, de boig*. Vet aquí els noms amb què podem qualificar: aquells que designen persones (i potser també, en alguns cas, coses) en funció d'una qualitat, d'un atribut, d'una virtut, d'un defecte, i que, per tant, s'acosten molt als adjectius i gairebé s'hi identifiquen: *amic, artista, ciutadà, avar, titella...* I encara, hauriem d'admetre també que es puguin qualificar coses amb noms que designen qualitats o certes accions que les suposen: *robatori, bogeria, impertinència, avarícia, ciutadania, coratge...*

Hi ha, però, d'altres denominacions, les que no impliquen cap qualitat o atribut, amb les quals creiem que és impropi de dir que qualifiquem alguna cosa o algú. Així, parlant d'un determinat territori, el podem anomenar, en podem dir, *comarca, contrada, regió, vegueria, província, etc.*, però sembla abusiú de recórrer al verb *qualificar* per a expressar l'acció d'aplicar-li una d'aquestes designacions.